

VUODEN 2015 TOIMINTAKERTOMUS

1. Yleiskatsaus toimintaan ja sen edellytyksiin

Yhdistyksen viidentenätoista toimintavuonna keskityttiin: veden määrään ja laatuun sekä Nuutajärven valuma-alueen ja itse järven veden laadun parantamiseen. Veden määrään vaikuttavat ensisijaisesti Nokorinkosken pato ja sen hoito sekä valuma-alueelle tulevan veden määrä. Nokoorinkosken padon kunto aiheutti runsaasti huolta ja vaati toimenpiteitä. Jäsenhankintaa jatkettiin edelleen niin kotitalouksien kuin yritystenkin suuntaan

2. Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion toteutuminen

Toimintavuodelle laadittu toimintasuunnitelma on toteutunut pääosiltaan. Suunnitellut ruoppaukset jäivät tekemättä ja energiaväylän korjaus oli ennalta arvaamaton tapahtuma. Tilikauden alijäämä oli -2683,11 €, mikä johtui pääosin ELY-keskuksen Coolox-avustuksen 2139 € siirtymisestä vuodelle 2016.

3. Yhdistyksen johto ja toimihenkilöt

Hallituksen jäsenet:

Jouko Kokko, pj - Rutajärvi

Jorma Järnstedt, vpj. – Kortejärvi

Riku Rantala, sihteeri - Nuutajärvi

Minna Ahlqvist – Rutajärvi

Antti Jokela - Kortejärvi

Hannu Kuula – Rutajärvi

Risto Lylykorpi - Nokoori/padon hoito

Irma Rantanen - Nuutajärvi

Matti Rautionmaa - Rutajärvi

Rahastonhoitajana on toiminut Leena Leppänen ja tilintarkastajana Aki Nokso-Koivisto, HTM - Rutajärvi

4. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus on pitänyt 6 kokousta, joissa on käsitelty kaikkiaan 68 asiaa. Kokouksissa on ollut läsnä 6 -9 jäsentä. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Urjalankylän Kaunistossa 17.7.2015. Läsnä oli 13 henkilöä edustaen 12 jäsentaloutta.

5. Jäsenistö

Jäsenmaksunsa suorittaneita henkilöjäseniä oli toimintavuoden lopussa 247 (245 edell. v.), joista perhejäseniä 44 (45 edell. v.). Kannatusmaksunsa suorittaneita kannatusjäseniä oli yhteensä 12 (14 edell. v) yritystä/yhteisöä. Ferrix kummimaksun maksaneita oli 21.

6. Nokorinkosken padonhoito

6.1 Padonhoidon mandaatti

Yhdistys on jatkanut padonhoitoa ympäristökeskuksen ja laskuyhtiön suostumuksella toistaiseksi entiseen tapaan.

6.2 Veden korkeudet

Vedenkorkeuden valvontakäyntejä tehtiin padolle 135, Honkolan sillalle 33, Urjalankylän sillalle 19 ja Nuutajoen sillalle 32 kertaa, yhteensä 219 kertaa. Vuosi alkoi lievässä tulvassa ja tammikuun aikana juoksutus oli maksimissaan. Talvi 2015 oli vähäluminen ja lumet sulivat jo maaliskuussa. Valumavesiä tuli vähän ja ravinteita liukeni vähänlaisesti. Kevät ja alkukesä olivat melko viileitä, samoin vesi. Alkukesä oli lähes levätön, vedet lämpenivät vasta heinäkuun lopulla. Elokuu oli lämmin ja kuiva. Vesien pinta laski parikymmentä senttiä. Leväkukinnot alkoivat elokuun lopulla Nuutajoesta alkaen.

Syksyllä sateet olivat niukat, mutta leväkukintoja tuli runsaasti vesien viilennettyä ja sekoituttua. Edellinen lähes yhtä vähävetinen syksy oli vuonna 2009. Vedet järvissä olivat noin 25 senttiä alempana kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana. Joulukuun alun runsaat sateet nostivat järviemme pinnat keväisiin tulvalukemiin. Vesi nousi alle viikossa puolisen metriä. Ensilumi satoi marraskuussa, mutta järvet jäättyivät vasta vuoden lopulla.

6.3 Padon turvallisuus ja vastuullisen omistajatahon selvittely

Yhdistys huolestui Nokoorin padon kunnosta. Pato vuotaa ja on jo vaarallinen ympäristö padonhoitajalle. Yhdistys täytti energiaväylän kivillä ja moreenilla ELY-keskuksen ja laskuyhtiön luvalla tukkiakseen ohivuodon, mikä aiheutui ilkeästä. Yhdistys on yrittänyt edistää padon omistajaselvitystä yhteydenotoilla viranomaisiin.

7. Osallistuminen vesistöjen kunnostushankkeisiin

7.1. Nuutajärven valuma-alueen kunnostussuunnitelma

Yhdistys jatkoi Nuutajärven ojavesien kemikalointia vuonna 2015.

Talvi 2014 - 2015 oli poikkeuksellisen vähäluminen. Lumet sulivat pääasiassa maaliskuun aikana. Liukoisen fosforin saostaminen aloitettiin 3. maaliskuuta ja lopetettiin 13. maaliskuuta. Saostusta jatkettiin vielä 9. -28. huhtikuuta. Ferixiä kului yhteensä 3360 kg. Yöpakkaset aiheuttivat saostussukkien "holvaantumista" eli sukan pintaan muodostuu kemikaalista kittimäinen kerros, mikä estää saostumisen jatkumisen. Saostus täytyi keskeyttää ja kaikkien asemien annostelusukkia piti välillä pestä, mikä oli varsin suuritöistä. Lisätystä ja kuluneesta kemikaalimäärästä ja saostukseen tulevan ja lähtevän veden pH:sta pidettiin kirjaa. Ferixin yliannostelu voitiin näin todeta välittömästi. Huippuvalunnan aikana seurantakäyntejä tehtiin 3 – 5 päivän välein. Ojavesien pH ennen saostusta oli 5,6 – 6,5 ja saostuksen jälkeen 3,2 - 5,9. Syksyllä Ferixiä saatiin KVVY:ltä lahjoituksena 1000 kg. Lisää ei enää tilattu, vaikka ELY:n avustus olisi mahdollistanut sen. ELY-keskus on aiemmin seurannut kemikaloinnin vaikutusta ottamalla vesinäytteitä Nuutajärvestä. ELY lopetti vesinäytteiden oton kesällä 2015 säästösyistä. Näytteitä otetaan nyt 3 v. välein. Järven tila ei ole kohentunut, mutta sekä liukoisen että kokonaisfosforin määrässä voisi olla heikko laskeva trendi.

Yhdistys tutki mahdollisuutta ympärivuotiseen saostukseen, mutta siitä luovuttiin suurten perustamis- ja ylläpito-kustannusten vuoksi.

7.2 COOLOX-hanke

Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry kokeilee uutta menetelmää Nuutajärven vedenlaadun parantamiseksi. Talven ajaksi järven kahteen syvänteeseen asennettiin virrankehittimet, jotka pitävät veden liikkeessä ja siten hapekkaana. Virrankehitin sekoittaa potkurilla vettä ja pitää sen pienessä liikkeessä jäätyksen estämiseksi. Virtaus kuljettaa happipitoista vettä syvempiin vesikerroksiin. Fosforia liukenee muutoin takaisin veteen hapettomissa olosuhteissa. Menetelmän (coolox) ideana on saada aikaan järvien happitilanteen kohonemista ja aikaa myöten myös rehevyyden vähenemistä. Nuutajärveen asennettiin kaksi potkuria, toinen asennettiin Linnavuoren leirikeskukseen ja toinen Hiidenkallion edustalle. Potkurit asennettiin vähän ennen jääpeitteen syntyä ja otetaan pois jäiden suluttua. Sulat merkittiin lippusiimoilla ja varoitustauluilla. KVVY toimii Nuutajärven hankkeen konsulttina. Pirkanmaan ELY-keskus rahoittaa hanketta. Virrankehittimien vaikutusta seurataan näytteenotolla. Kesän 2016 COOLOX vesinäytteitä käytetään Ferixin –hankkeen loppuarvioinnissa.

8. Yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa – Annetut lausunnot/kirjelmät

- Yhdistys on pitänyt yllä suhteita paikallisiin kyläyhdistyksiin ja osakaskuntiin mm. tiedottamalla nettisivuillaan kalastuksesta vesistössä.
- Kokojärven suojeluyhdistyksen kanssa on vaihdettu tietoja ajankohtaisista asioista
- ELY-keskukselle on tiedotettu Kortejärven vedenkorkeusaseman toimintahäiriöistä.
- Yhdistys on ollut yhteydessä Pirkanmaan ELY-keskukseen ja Korte-, Ruta- Nuutajärven laskuyhtiöön antamalla vuotuisen juoksumääräraportin ja Nokoorin padin tiimoilta
- Yhdistyksen jäseniä osallistui 24.9.2015 Pirkanmaan ELY-keskuksen järjestämään vesistöjen kehittämistilaisuuteen.
- AVI:lta tiedusteltiin Nokoorin padon omistajatahon selvittämisen tilannetta.

9. Tiedottaminen

Suojeluyhdistys on keskittänyt tiedottamista nettisivuille (www.airanne.net). Sivustolla on myös runsaasti perustietoa vesistöstämme ja vesiensuojelu yleensä. Facebook-sivut (www.facebook.com/airanne.net) ovat olleet ahkerassa käytössä ajankohtaisuutensa vuoksi. Sivujen päivittäminen on nopeaa. Sivustolle voi myös kuka tahansa lähettää havaintojaan esimerkiksi levä- tai jäätilanteesta. Sivustolla on jo melkoinen seuraajajoukko.

Yhdistyksen jäsenille ja muille ranta-asukkailla kesäkuussa lähetetyssä kirjeessä oli mukana toimintakertomus, ja jäsenmaksutilisiirto. Vesistön tilasta on tiedotettu myös Urjalan Sanomissa ja eräissä muissa paikallislehdissä.

Urjalan Sanomat käsitteli suojeluyhdistystä neljässä laajahkossa kirjoituksessa, joista kaksi liittyi Coolox-hankkeen käynnistämiseen.

Rutajärven Kauniston rannassa jatkui leväseuranta. Levähavainnot ovat nähtävissä jarviwiki.fi-sivustolla

10. Tiivistelmä toiminnasta ja tulevaisuuden näkymät

Yhdistyksen jäsenmäärä on vakiintunut yli kahden sadan. Nuutajärveläiset ovat osallistuneet oman järvensä kunnostushankkeiden kustannuksiin. Suojeluyhdistys on edelleen pyrkinyt edistämään Nokoorin padon korvaamista pohjapadolla. Nuutajärven valuma-alueella jatkettiin veden laatua parantavia toimenpiteitä. Uutena hankkeena aloitettiin Nuutajärven talviaikainen hapetus. Nuutajärven kunnolla on voimakas vaikutus koko järviketjuun, Nuutajärvi - Rutajärvi – Kortejärvi. Yhdistyksen kotisivut mahdollistavat paremmat ja nopeammat viestintämahdollisuudet. Vesiensuojelu on pitkän aikavälin suunnitelmallista toimintaa, johon tarvitaan jäsenistön ja yhdistyksen johtohenkilöiden sitoutumista. Yhdistys toivoo, että sen jäsenistö luottaa edelleenkin yhdistyksen perusajatukseen "Vesien suojelu on mahdollista yhteisvoimin".